

Πατριάρχης Ιεροσολύμων: “Οι άγγελοι είναι αυτοί που συνδέουν τον ουράνιο με τον επίγειο κόσμο”

[Πατριαρχεία](#) / [Πατριαρχείο Ιεροσολύμων](#)

Στην Ιερά Μονή Αρχαγγέλου Μιχαήλ στην παραθαλάσσια πόλη της Ιόππης τιμήθηκε χθες, Τρίτη 8/21 Νοεμβρίου, στο Πατριαρχείο Ιεροσολύμων η Σύναξη των Παμμεγίστων Ταξιαρχών.

Ο ναός του Αρχαγγέλου Μιχαήλ είχε καεί την δεκαετία του 1950, ωστόσο με τη φροντίδα και μέριμνα του νυν Ηγουμένου της Μονής, Σεβ. **Αρχιεπισκόπου Ιόππης κ. Δαμασκηνού**, ο ναός χτίστηκε και πάλι και αποτελεί ένα από τα προσκυνήματα στους Αγίους Τόπους. Του εορτασμού προεξήρχε ο **Πατριάρχης Ιεροσολύμων κ.κ. Θεόφιλος**. Συλλειτουργήσαν ο **Μητροπολίτης Ναζαρέτ κ. Κυριακός**, οι Αρχιεπίσκοποι **Ιόππης κ. Δαμασκήνός** και **Κωνσταντίνης κ. Αρίσταρχος**, ο **Μητροπολίτης Ελενουπόλεως κ. Ιωακείμ**, Αγιοταφίτες πατέρες και διάκονοι.

Ο Πατριάρχης Θεόφιλος για το έργο των αγγέλων

Κατά τη διάρκεια του κοινωνικού της Θείας Λειτουργίας ο Πατριάρχης Θεόφιλος κήρυξε τον Θείο Λόγο αναφερόμενος στο έργο των Ουρανίων Δυνάμεων και την παρουσία τους στη ζωή της Εκκλησίας και των πιστών, ιδιαιτέρως δε στάθηκε στον Αρχάγγελο Μιχαήλ. *“Οι άγγελοι είναι εκείνοι, οι οποίοι συνδέουν τον ουράνιον με τον επίγειον κόσμο, την θριαμβεύουσαν δηλονότι Εκκλησίαν μετά της στρατευομένης μέσω της ακαταπαύστου δοξολογικής λατρείας του Θεού”,* είπε.

Ο Πατριάρχης Ιεροσολύμων ευχήθηκε όπως ο Αρχάγγελος Μιχαήλ όπως δια των πρεσβειών της Υπεραγίας Θεοτόκου να φέρουν την ειρήνη στην δοκιμαζόμενη Αγία Γη και όλο τον κόσμο, ενώ ευχήθηκε σε όλους έτη πολλά, ειρηνικά και ευλογημένα Χριστούγεννα.

Ολόκληρη η ομιλία του Πατριάρχη Ιεροσολύμων:

«Ἀρχιστράτηγοι Θεοῦ, λειτουργοί θείας δόξης, τῶν ἀνθρώπων ὁδηγοί, καί ἀρχηγοί Ἀσωμάτων, τό συμφέρον ἡμῖν αἰτήσασθε, καί τό μέγα ἔλεος, ὡς τῶν Ἀσωμάτων Ἀρχιστράτηγοι», ἀναφωνεῖ ὁ ὑμνωδός τῆς Ἐκκλησίας.

Ἀγαπητοί ἐν Χριστῷ Ἀδελφοί,

Εὐλαβεῖς Χριστιανοί καί προσκυνηταί,

Ἡ Χάρις τοῦ Ἁγίου Πνεύματος συνήγαγε πάντας ἡμᾶς σήμερον ἐν τῷ ἐπωνύμῳ Ἱερῷ τούτῳ Ναῷ τῶν Ἁγίων Ἀρχαγγέλων Μιχαήλ καί Γαβριήλ ἐν τῇ ἱστορικῇ καί Ἀγιογραφικῇ ὑμῶν πόλει Ἰόππῃ, ἵνα ἐορτάσωμεν μετὰ τῶν λοιπῶν Ἁγίων ἀσωμάτων καί οὐρανίων Ταγμάτων τήν Σύναξιν αὐτῶν.

Οἱ Ἄγγελοι πάντες κατὰ τόν ἀπόστολον Παῦλον «εἰσὶ λειτουργικά πνεύματα εἰς διακονίαν ἀποστελλόμενα διὰ τοὺς μέλλοντας κληρονομεῖν σωτηρίαν» (Ἑβρ. 1,14). Ἀναλυτικώτερον: Ὅλοι οἱ ἄγγελοι εἶναι πνεύματα ὑπηρετικά, τὰ ὅποια δέν ἐνεργοῦν ἀπὸ ἰδικήν των πρωτοβουλίαν, ἀλλ' ἀποστέλλονται ἀπὸ τόν Θεόν εἰς ὑπηρεσίαν δι' ἐκείνους πού μέλλουν νά κληρονομήσουν τήν αἰώνιον ζωήν.

Ὑπὸ δέ τοῦ ψαλμωδοῦ καλοῦνται ὅλοι οἱ Ἄγγελοι νά ὑμνήσουν τόν Θεόν: «εὐλογεῖτε τόν Κύριον, πάντες οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ, δυνατοί ἰσχύϊ ποιοῦντες τόν λόγον αὐτοῦ τοῦ ἀκοῦσαι τῆς φωνῆς τῶν λόγων αὐτοῦ», (Ψαλμ. 102,20). Μέ ἄλλα λόγια, ὅλοι οἱ Ἄγγελοι καλοῦνται νά ὑμνήσουν τόν Δημιουργόν τῶν πάντων, διότι, οὗτοι εἶναι δυνατοί κατὰ τήν δύναμιν, «δυνατοί ἰσχύϊ», ὑπακούοντες εἰς τήν θείαν φωνήν «ποιοῦντες τόν λόγον αὐτοῦ» καί πρόθυμοι νά ἐκτελοῦν τάς ἐντολάς τοῦ Θεοῦ, «τοῦ ἀκοῦσαι τῆς φωνῆς τῶν λόγων αὐτοῦ».

Κατά τόν ἅγιον Ἰωάννην τόν Δαμασκηνόν: «Πάντες οἱ Ἄγγελοι ἐκτίσθησαν τοίνυν διὰ τοῦ Λόγου, καί ὑπὸ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος διὰ τοῦ ἁγιασμοῦ ἐτελειώθησαν, κατ' ἀναλογίαν τῆς ἀξίας καί τῆς τάξεως τοῦ φωτισμοῦ καί τῆς χάριτος μετέχοντες». [Μέ τόν θεῖον λόγον ἐκτίσθησαν ὅλοι οἱ ἄγγελοι καί ἐτελειώθησαν ἀπὸ τό Ἅγιον Πνεῦμα μέ τόν ἁγιασμόν, μετέχοντας εἰς τόν φωτισμόν καί τήν χάριν, ἀνάλογα με τήν ἀξίαν καί τήν τάξιν].

Ὅσον δ' ἀφορᾷ εἰς τήν φύσιν τῶν Ἀγγέλων, ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός λέγει: «Ἄγγελος τοίνυν ἐστίν οὐσία νοερά, ἀεικίνητος, αὐτεξούσιος, ἀσώματος, Θεῷ λειτουργοῦσα κατὰ χάριν ἐν τῇ φύσει τό ἀθάνατον εἰληφυῖα, ἥς οὐσίας τό εἶδος καί τόν ὅρον μόνος ὁ κτίστης ἐπίσταται. Ἀσώματος δέ λέγεται καί ἄϋλος, ὅσον πρὸς ἡμᾶς· πᾶν γάρ συγκρινόμενον πρὸς Θεόν τόν μόνον ἀσύγκριτον παχύ τε καί ὑλικόν εὐρίσκεται, μόνον γάρ ὧντως ἄϋλον τό θεῖόν ἐστι καί ἀσώματον». [Ἄγγελος λοιπόν εἶναι οὐσία νοερά, ἀεικίνητος, αὐτεξούσιος, ἀσώματος, ἡ ὁποία (οὐσία) λειτουργεῖ τόν Θεόν, ἀπὸ τόν Ὅποιον ἔχει λάβει τήν ἀθανασίαν εἰς τήν φύσιν αὐτῆς κατὰ χάριν, καί τῆς ὁποίας (οὐσίας) μόνος ὁ Κτίστης (ὁ Δημιουργός)

γνωρίζει τό είδος καί τόν ὄρον].

Ἀξιοσημείωτον ὅτι ἡ σημερινή ἐορτή συνδέεται ἄρρηκτα μέ τόν διαπρεπέστατον Ταξίαρχον τῶν Ἀσωμάτων Δυνάμεων, τόν Ἀρχάγγελον Μιχαήλ καί τό γεγονός τῆς πτώσεως τοῦ Ἑωσφόρου, δηλαδή τοῦ Σατανᾶ. Οὗτος ὁ Ἑωσφόρος, λέγει ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός, «αὐτεξουσίῳ προαίρεσει ἐτράπη ἐκ τοῦ κατά φύσιν εἰς τό παρά φύσιν καί ἐπήρθη κατά τοῦ πεποιηκότος αὐτόν Θεοῦ ἀντάραι αὐτῷ βουλευθεῖς καί πρῶτος ἀποστάς τοῦ ἀγαθοῦ ἐν τῷ κακῷ ἐγένετο. Οὐδέν γάρ ἕτερόν ἐστι τό κακόν εἰμή τοῦ ἀγαθοῦ στέρησις, ὥσπερ καί τό σκότος φωτός ἐστι στέρησις. Τό γάρ ἀγαθόν φῶς ἐστι νοητόν, ὁμοίως καί τό κακόν σκότος ἐστί νοητόν.... Τῆς αὐτῆς τοιγαροῦν φύσεως τοῖς ἀγγέλοις ὑπάρχοντες (οἱ δαίμονες) κακοί γεγόνασιν τήν προαίρεσιν ἐκουσίως ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ πρός τό κακόν ἐκκλίναντες». [Μέ αὐτεξούσια προαίρεσιν ἀλλοιωθήκε ἀπό τήν κατά φύσιν κατάστασιν εἰς τήν παρά φύσιν καί ὕψωσε τόν ἑαυτόν του ἐναντίον τοῦ Θεοῦ, πού τόν δημιούργησε, θέλοντας νά ἐπαναστατήσῃ κατ' Αὐτοῦ καί πρῶτος, ἀφ' οὗ ἀπομακρύνθηκε ἀπό τό ἀγαθόν, βρέθηκε εἰς τό κακόν· διότι τίποτε ἄλλο δέν εἶναι τό κακόν παρά στέρησις τοῦ ἀγαθοῦ, ὅπως καί τό σκότος εἶναι στέρησις τοῦ φωτός. Τό ἀγαθόν εἶναι φῶς νοητόν, ὅπως καί τό κακόν εἶναι σκότος νοητόν... Ἐπειδή λοιπόν οἱ δαίμονες ἔχουν τήν ἴδιαν φύσιν μέ τούς ἀγγέλους, ἔχουν γίνει κακοί , στρέφοντας τήν προαίρεσιν ἐκουσίως ἀπό τό ἀγαθόν εἰς τό κακόν].

Αὐτήν τήν ἀποστασίαν, τούτέστιν τήν πτῶσιν τοῦ Ἑωσφόρου ὡς καί πλῆθος ἄλλων ἀγγέλων ἐκ τοῦ ἀρχαγγελικοῦ ἀξιώματος ἰδών ὁ Ἀρχιστράτηγος Μιχαήλ - ὡς λέγει ὁ Χριστός «ἐθεώρουν τόν σατανᾶν ὡς ἀστραπήν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πεσόντα», (Λουκ. 10,18) -συνήγαγε τούς χορούς τῶν ἀγγέλων καί εἰπών, «Πρόσχωμεν! Στῶμεν καλῶς», ὕμνησε τόν Θεόν, ἀναφωνῶν μεθ' ὅλων τῶν ἐπουρανίων δυνάμεων τό «Ἅγιος, ἅγιος, ἅγιος Κύριος Σαβαώθ, πλήρης ὁ οὐρανός καί ἡ γῆ τῆς δόξης Σου». Τήν πρᾶξιν ταύτην τοῦ Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ διατυπώνει ἐναργέστατα καί ὁ ὕμνωδός λέγων: «Ὡς πρόμαχον καί πρύτανιν, τοῦ βροτείου σε γένους, καί προνομέα ἄριστον, Ἀρχιστράτηγε θεῖε, ἀνέδειξεν ὁ Ποιητής, καί Θεός καί δόξη σε, τετίμηκεν ἀπορρήτως, τοῦ προσφωνεῖν ἀνενδότως, τόν τρισάγιον καί θεῖον, ἐπινίκιον ὕμνον».

Κατά τόν Ἅγιον Ἰωάννην τόν Δαμασκηνόν, «Αὐτός οὗτος ὁ Θεός ἐστί ποιητής καί Δημιουργός ἐκ τοῦ μή ὄντος εἰς τό εἶναι παραγαγών αὐτούς, κατ' οἰκείαν εἰκόνα κτίσας αὐτούς φύσιν ἀσώματον οἷόν τι πνεῦμα καί πῦρ ἄϋλον, ὡς φησιν ὁ θεῖος Δαυΐδ· «Ὁ ποιῶν τούς ἀγγέλους αὐτοῦ πνεύματα καί τούς λειτουργούς Αὐτοῦ πυρός φλόγα», (Ψαλμ. 103,4). Εἰς τοῦτο ἀκριβῶς ὡς πνεύματα λειτουργικά καί «πυρός φλόγα» διακρίνονται οἱ ἐπουράνιοι Ἄγγελοι τῶν ἐπιγείων Ἀγίων τῆς Ἐκκλησίας. «Φῶτα δεύτερα νοερά, ἐκ τοῦ πρώτου καί ἀνάρχου φωτός τόν φωτισμόν ἔχοντα», λέγει ὁ Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός.

Κατά δέ τόν Ἅγιον Γρηγόριον τόν Θεολόγον, οἱ Ἄγγελοι εἶναι τοῦ πρώτου καί ἀνάρχου φωτός καί φωτισμόν ἔχοντα», λέγει ὁ Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός.

Κατά δέ τόν ἅγιον Γρηγόριον τόν Θεολόγον, οἱ Ἄγγελοι εἶναι τοῦ πρώτου φωτός ἀπορροή τις ἥ μετουσία, δηλαδή εἶναι φωτεινοί, διότι φωτίζονται ἀπό τό ἀκρότατον καί ἀπρόσιτον καί ἄρρητον καί ἀκατάληπτον φῶς τῆς Θεότητος. Διά τοῦτο καί ἐμφανίζονται εἰς τήν Ἁγίαν Γραφήν ὡς βοηθοί εἰς τό σωτηριῶδες ἔργον τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ.

«Τοσούτῳ κρείττων γενόμενος τῶν ἀγγέλων, ὅσω διαφορώτερον παρ' αὐτούς κεκληρονόμηκεν ὄνομα» (Ἑβρ. 1,4), κηρύττει ὁ θεῖος Παῦλος. Οἱ ἄγγελοι μεριμνοῦν διά τήν προστασίαν τῶν ἀνθρώπων. «Ὅρατε μή καταφρονήσητε ἐνός τῶν μικρῶν τούτων· λέγω γάρ ὑμῖν ὅτι οἱ ἄγγελοι αὐτῶν ἐν οὐρανοῖς διά παντός βλέπουσι τό πρόσωπον τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς» (Ματθ. 18,10), παραγγέλλει Κύριος. Οἱ ἄγγελοι προσάγουν τάς προσευχάς τῶν ἀγίων εἰς τόν Θεόν (Πρβλ. Ἀπ. 5,8/ Ἀπ. 8,3). Οἱ ἄγγελοι μεταφέρουν τάς ψυχάς τῶν δικαίων εἰς τήν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ: «ἐγένετο δέ ἀποθανεῖν τόν πτωχόν καί ἀπενεχθῆναι αὐτόν ὑπό τῶν ἀγγέλων εἰς τόν κόλπον Ἀβραάμ·» (Λουκ. 16, 22). Οἱ ἄγγελοι μέ ἐπί κεφαλῆς τόν ἀρχηγόν αὐτῶν Μιχαήλ ἀγωνίζονται διά τήν ὑπεράσπισιν τῆς Ἐκκλησίας ἐναντίον τοῦ πολεμίου αὐτῆς διαβόλου «Καί ἐγένετο πόλεμος ἐν τῷ οὐρανῷ· ὁ Μιχαήλ καί οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ τοῦ πολεμῆσαι μετὰ τοῦ δράκοντος· καί ὁ δράκων ἐπολέμησε καί οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ» (Ἀπ. 12,7), ἀναφέρει ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Θεολόγος. «Ὁ δέ Μιχαήλ ὁ Ἀρχάγγελος, ὅτε τῷ διαβόλῳ διακρινόμενος διελέγετο περί τοῦ Μωσέως σώματος, οὐκ ἐτόλμησε κρίσιν ἐπενεγκεῖν βλασφημίας, ἀλλ' εἶπεν· ἐπιτιμήσαι σοι Κύριος» (Ἰούδ. 1,9), ἐπισημαίνει ἐν τῇ ἐπιστολῇ αὐτοῦ ὁ ἀπόστολος Ἰούδας.

Οἱ ἄγγελοι εἶναι ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι συνδέουν τόν οὐράνιον μέ τόν ἐπίγειον κόσμον, τήν θριαμβεύουσιν δηλονότι Ἐκκλησίαν μετά τῆς στρατευομένης μέσῳ τῆς ἀκαταπαύστου δοξολογικῆς λατρείας τοῦ Θεοῦ «Καί ἀνάπαυσιν οὐκ ἔχουσιν (οἱ ἄγγελοι), λέγει ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Θεολόγος, ἡμέρας καί νυκτός λέγοντες: Ἅγιος, Ἅγιος, Ἅγιος Κύριος ὁ Θεός ὁ Παντοκράτωρ ὁ ἦν καί ὁ ὢν καί ὁ ἐρχόμενος», (Ἀποκάλ. 4,8).

Καί ἐξαίφνης λέγει ὁ Εὐαγγελιστής Λουκᾶς: «ἐγένετο συν τῷ ἀγγέλῳ [τῷ εὐαγγελισαμένῳ τήν γέννησιν τοῦ Χριστοῦ πληθός στρατιᾶς οὐρανόθεν αἰνούντων τόν Θεόν καί λεγόντων «δόξα ἐν ὑψίστοις θεῷ καί ἐπὶ γῆς εἰρήνη ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία», (Λουκ. 2,13-14)

Ἰδού λοιπόν διά τί ἡ ἁγία ἡμῶν Ἐκκλησία ἀποδίδει τήν πρέπουσαν τιμήν εἰς τοὺς ἀγγέλους γενικώτερον καί τοὺς Ἀρχαγγέλους Μιχαήλ καί Γαβριήλ εἰδικώτερον. Οἱ ἅγιοι καί οἱ δίκαιοι τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ, οἱ σάρκα φοροῦντες καί τόν κόσμον οἰκοῦντες, ἀνεδείχθησαν μιμηταί τῶν ἁγίων ἀγγέλων, γενόμενοι διά τῆς προσευχῆς καί τῆς ἀσκήσεως αὐτῶν οὐράνιοι ἄνθρωποι καί ἐπίγειοι ἄγγελοι κατὰ τό παράγγελμα τοῦ θείου Παύλου, τό ἀπευθυνόμενον καί εἰς ἡμᾶς λέγοντος «ὁ πρῶτος ἄνθρωπος ἐκ γῆς χοϊκός, ὁ δεύτερος ἄνθρωπος ὁ Κύριος ἐξ οὐρανοῦ... καί καθώς ἐφορέσαμεν τήν εἰκόνα τοῦ χοϊκοῦ, φορέσωμεν καί τήν εἰκόνα τοῦ ἐπουρανίου», (Α΄ Κορ. 15, 47-49). Μετά δέ τοῦ ὑμνωδοῦ εἵπωμεν:

Ἐξουσιῶν Δυνάμεων, Ἀρχαγγέλων Ἀγγέλων, Κυριοτήτων Θρόνων τε, καί Ἀρχῶν πρωτοστάτης, ὑπό Θεοῦ κατεστάθης, Ἀρχιστράτηγε θεῖε, Μιχαήλ ὑπερένδοξε· τῷ ἀστέκτῳ οὖν θρόνῳ, παρεστηκώς, σκέπε, φρούρει, φύλαττε, σῶζε πάντας, τοὺς πίστει σε γεραίροντας, τόν τοῦ κόσμου προστάτην». Ἡμῖν δέ τοῖς ἐορτάζουσι, εὐαγγέλισον ταῖς πρεσβείαις τῆς ὑπερευλογημένης Θεοτόκου, τήν εἰρήνην ἐν τῇ δοκιμαζομένῃ Ἀγίᾳ Γῇ καί παντί τῷ κόσμῳ. Ἀμήν. Ἐτη πολλά, εἰρηνικά καί εὐλογημένα Χριστούγεννα».

Ο εορτασμός στην Ιερουσαλήμ

Η εορτή της Συνάξεως των Αρχαγγέλων τιμήθηκε και στην ομώνυμη Ιερά Μονή στην Ιερουσαλήμ. Των ιερών ακολουθιών προεξήρχε ο Μητροπολίτης Καπιτωλιάδος κ. Ησύχιος.

